

AANHANGSEL TOT HET VERSLAG VAN DE HANDELINGEN DER TWEDE KAMER

Vragen, door de leden der Kamer gedaan overeenkomstig art. 116 van het Reglement van Orde, en de daarop door de Regering gegeven antwoorden

Schriftelijk beantwoorde vragen

145. ANTWOORD van de heer **Beel**, Minister van Binnenlandse Zaken (ingezonden 5 Juni 1952), ten gevolge op de beantwoording van vragen van de heer **Van der Weijden** in verband met de inrichting van z.g. schaduwregisters van de archieven der bevolkingsregisters. (Zie *Aanhangsel* Tweede Kamer, Zitting 1951—1952, blz. 167.)

I. Is het de Minister bekend, dat bij een groot aantal gemeentebesturen ernstige twijfel bestaat of de inrichting van een z.g. schaduwregister van de archieven der bevolkingsregisters de hieraan verbonden kosten rechtvaardigt?

II. Is de Minister van oordeel, dat men zich bij het opstellen van deze regeling wel voldoende gerealiseerd heeft, dat het hier gaat om personen, die niet meer tot de bevolking van de betrokken gemeente behoren, en dat dus uit die gegevens niet een bevolkingsregister kan worden gereconstrueerd?

III. Is de Minister niet van oordeel, dat het doen vervaardigen van afschriften van archiefbladen van overleden en vertrokken personen (naar schatting 7 à 8 miljoen) en het bewaren, beveiligen en bijhouden hiervan in een buitenlandse bergplaats grote bedragen zullen vergen en niet veel effect zullen hebben, omdat te verwachten is, dat in de centrale verzameling een onnoemelijk aantal gelijklopende afschriften zullen worden verzameld, omdat vele personen in een klein aantal jaren vele malen verhuizen en dus van elke verhuizing een afschrift van de betrokken persoonskaart in de centrale bewaarplaats zal terechtkomen?

IV. Indien de Minister deze bezwaren onderschrijft, is de Minister dan bereid de uitvoering van deze maatregel voorlopig op te schorten om nader te doen onderzoeken of een meer doeltreffende regeling gevonden kan worden door b.v. bij dreigend oorlogsgevaar de archiefregisters, welke weinig worden geraadpleegd, te doen overbrengen naar een centrale archiefbewaarplaats en door van de huidige persoonskaartenregisters een duplicaat te doen vervaardigen, welke duplicaten centraal worden bewaard en maandelijks bijgewerkt met van de gemeenten ontvangen mutaties, waardoor dan wel een reconstructie zou kunnen plaats hebben?

ANTWOORD

I. De eerste vraag wordt bevestigend beantwoord.

II en III. Uitgaande van de betekenis, welke de bevolkingsboekhouding voor een eventuele bezetter kan hebben, moet er in beginsel rekening mede worden gehouden, dat, ingeval onverhoopt na het uitbreken van een oorlog ons land zou worden bedreigd door een vijandelijke bezetting, opdracht zal worden gegeven tot vernietiging van alle bevolkingsregisters. In verband daarmee heeft de Regering gemeend reeds thans maatregelen te moeten nemen, welke de grote nadelen, die uit het vernietigen van de gehele bevolkingsboekhouding voortvloeien, zoveel mogelijk zullen beperken.

Nimmer heeft de Regering zich voorgesteld, dat de reconstructie van het persoonsregister ten name van hen, die na de bevrijding, volgende op een eventuele bezetting, tot de bevolking van Nederland

behoren, mogelijk zou zijn door gebruik te maken van schaduwarchiefregisters; de leidende gedachte bij het nemen van conservatoire maatregelen ten opzichte van de archiefregisters is geweest, dat laatstbedoelde registers onmisbaar zijn om met succes al die nasporingen te doen, welke, naar de ervaring heeft geleerd, in het bijzonder na een oorlog moeten worden verricht. Dat de schaduwarchiefregisters daarnaast nog een bijdrage kunnen leveren bij het verifiëren en completeren der persoonsregisters, is een bijkomstig, zij het niet te verwaarlozen belang.

Hoewel de thans genomen maatregelen het resultaat zijn van ernstige afweging van de op dit gebied bestaande mogelijkheden, heeft de ondergetekende, om tegemoet te komen aan bezwaren, van gemeentelijke zijde geuit, in overleg met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, een commissie benoemd, onder voorzitterschap van de heer J. J. G. Boot, burgemeester van Hilversum, welke tot taak heeft om hem op zeer korte termijn omtrent die bezwaren van advies te dienen, c.q. de ter zake nodige voorstellen te doen.

Tegen het voorlopig opschorten van de maatregel bestaan om technische redenen overwegende bezwaren.

146. VRAGEN van de heer **Stokvis** in verband met de door de rechter-commissaris te Amsterdam genomen beslissing tot het niet in bewaring stellen van R. P. P. Westerling. (Ingezonden 3 Mei 1952.)

1. Kan de Minister mededelen, in welke bewoordingen is vervat de beschikking van de rechter-commissaris, belast met de behandeling van strafzaken te Amsterdam, waarbij deze heeft afgewezen de door de officier van justitie bij de arrondissementsrechtbank te Amsterdam gedane vordering tot het verlenen van een bevel tot bewaring van de verdachte R. P. P. Westerling?

2. Kan de Minister voorts mededelen of door de voornoemde officier van justitie beroep in cassatie is ingesteld tegen de beschikking der arrondissementsrechtbank te Amsterdam dd. 29 April 1952, waarbij meergenoemde officier van justitie niet ontvankelijk werd verklaard in zijn hoger beroep tegen de in de eerste vraag aangeduide beschikking van de voornoemde rechter-commissaris, dan wel of de officier van justitie een nieuwe vordering heeft gedaan tot het verlenen van een bevel tot bewaring van genoemde verdachte, dan wel of beide in deze vraag omschreven stappen door de officier van justitie zijn ondernomen?

ANTWOORD van de heer **Mulderije**, Minister van Justitie. (Ingezonden 6 Juni 1952.)

1. De in deze vraag bedoelde beschikking is mondeling gegeven. Uit het proces-verbaal van het door de rechter-commissaris afgenomen verhoor van de verdachte blijkt, dat de rechter-commissaris geen grond voor dadelijke vrijheidsbeneming heeft gevonden en daarom geweigerd heeft de bewaring van de verdachte te bevelen.

2. De officier van justitie heeft inderdaad tegen de hierbedoelde beschikking van de arrondissementsrechtbank beroep in cassatie ingesteld. De Hoge Raad der Nederlanden heeft inmiddels ter zake uitspraak gedaan bij arrest van 13 Mei 1952. Daarbij is de bestreden beschikking, krachtens welke de officier van justitie in zijn hoger beroep niet ontvankelijk zou zijn, vernietigd en de zaak teruggevoerd naar de arrondissementsrechtbank te Amsterdam. Genoemde rechtbank heeft vervolgens, na de zaak op 26 Mei 1952 opnieuw te hebben behandeld, in hoger beroep de vordering van de officier van justitie tot toepassing van voorlopige hechtenis afgewezen.

174